

Antal Sándor

SZUBJEKTÍV & SZAKMAI

Egy Budapesthez közeli „szocialista kirakatvárosban” nőtem föl, ahová a szüleim egy heves megyei faluból kerültek. A városka gyökértelen jómódja és a szüleim gyökerei egyszerre voltak jelen a gyerekkoromban. A gimnáziumot még a széteső kádári diktatúrában végeztem, az egyetemet már a rendszerváltás jegyében kezdtem és fejeztem be. Bölcsészkaron diplomáztam Szegeden. A város ez időben került a progresszív ellenzékiiségből az elszigetelődésbe, jórészt a délszláv háború következtében. A történet- és irodalomtudomány akkoriban egybeforrott a pedagógus végzettséggel. A tanári pálya a 90-es évek közepén nagy szabadságot és kevés perspektívát kínált, így jó három év középiskolai tanítás után, a diákok nem kis szerencséjére, otthagytam a pályát. Kisebb kitérők után megérkeztem az üzleti világba és tréner lettem. A multinacionális világ a jobbik arcát mutatta felém és megtanított a partneri kommunikáció jelentőségére és alapvető fortélyaira.

A tréneri szakmába on-the-job-tanulás révén szocializálódtam a Schwäbisch Hall Training Kft. kereteiben, amely főként pénzintézeteknek nyújtott képzési szolgáltatást. A kapcsolatmenedzsment és az értékesítés összekötése először furcsa volt számomra, de idővel megértettem, hogyan függ össze az üzleti eredményesség a kapcsolat minőségével. Ráadásul dr. Harald Dielmann személyében egy olyan mentortól tanulhattam, aki a leghitelesebb módon képviselte azt, amit tanított. Döbbenetes volt számomra megtapasztalni, ahogyan évtizedes banki ügyfélkezelési minták három nap alatt elkezdnek felolvadni és változni a legkisebb manipuláció nélkül. Ez meghatározó élménynek bizonyult, ami kialakította a kötődésemet a fejlesztői szakmához. A tréneri, majd később általánosan a fejlesztői kompetenciám nem az üzleti életben szerzett tapasztalatok, nem is pszichológiai ismeretek alapján, hanem elsősorban a tanítás-módszertanban épült ki és realizálódott.

A fészek melege azonban hamarosan megszűnt, így gyorsan légüres térben találtam magam. Különféle hazai és külföldi szolgáltatók partnereként, majd ahogyan lenni szokott, néhány saját ügyféllel épült ki. A legszorosabb kapcsolatom ebben az időben Mátrai R. Győzővel alakult ki, aki akkor az NLP Intézet ügyvezetője volt. Együttműködésünk során megtanított az NLP-re, és amolyan munkabarátság is kialakult közöttünk. A legfontosabb tanulásom tőle, hogy szabad háttérben maradni, és nem szükséges feltétlenül a színpad közepén állni. Nagy tudás ez! Főleg annak tükrében, amit később megtudtam róla: milyen kalandos élete volt, és hogy egyike volt azoknak, akik az ún. UNIDO-program folyamányaként az elsők között tanulták ki Magyarországon ezt a mesterséget.

Ez az üzletileg nem túl termékeny időszak indította el az intenzív önfejlesztés útján mind személyes, mind szakmai oldalon. Pszichodramát tanultam, és bár kiképző csoportba jártam, mégis az önismeret és csoportélmény hozta számomra a legfontosabb felismeréseket. A protagonista játékok terápiás mélysége, ill. a csoport magas szintű intimitása máig ható élmény, nem utolsósorban a két csoportvezetőnek, dr. Sarkady Kamillának és dr. Zseni Annamáriának köszönhetően.

Szakmai fejlődésem szempontjából meghatározó élményem a tranzakcióanalízissel való találkozás 2002-ben. Módszertant kerestem a kiszáradás megelőzésére. És amikor a TA-ról olvastam, éreztem, hogy erősen hat rám. Ezzel az indíttatással csatlakoztam egy a Magyar Tranzakcióanalitikus Egyesület által szervezett műhelyhez. Az élmény felvillanyozóan intenzív volt. Éreztem, hogy a TA-ban óriási tanulási perspektíva van számomra. Mivel azonban akkor néhány évig nem volt Magyarországon szervezeti témában TA-képzés, pszichoterápiás tematikájú csoportokhoz csatlakoztam. Ez önismereti szempontból izgalmas volt, mert alázatra és elfogadásra tanított, távol volt a szervezeti alkalmazástól.

Rövidesen aztán elindult egy szervezeti tematikájú TA-kurzus Magyarországon dr. Sari van Poelje és John Parr vezetésével, amihez több éven keresztül kapcsolódtam. Ennek keretében volt alkalmam megismerni több, neves nyugat-európai TA-képzőt is, ami már akkoriban tükrözte a TA-közösség sokszínűségét. A képzés erős önismereti fókuszú rendkívül intenzív élmény volt, ugyanakkor az itt megszerzett kompetenciáimat még mindig távollévőnek éreztem a mindennapi szervezeti valóságomtól.

Ez az élményem aztán gyökeresen megváltozott, amikor csatlakoztam egy osztrák TA-képző, Hans-Georg Hauser csoportjához, aki később mentorom lett, és elkísért a képesített tranzakcióanalitikus vizsgáig és tovább. Itt megismertem a TA kreatív, játékos és gyakorlatias oldalát, ami igazán közel állt ahhoz a valósághoz, amiben akkoriban dolgoztam. Mivel a nyelvismeret ekkor már nem jelentett komoly akadályt, fokozatosan megismertem a német nyelvterület TA-irodalmát, a TA-képzéssel párhuzamosan coach-csá képeződtem és vizsgát tettem olyan kollégák társaságában, akikre ma is büszke vagyok. A coaching ez idő tájt érkezett meg Magyarországra, számos ügyféllel dolgoztam ebben a viszonyban, de akkoriban kétségeim voltak abban, hogyan biztosíthat a coaching megélhetést a szakembernek. Ezért a fókuszom maradt a szervezeti képzések világán, ill. kiegészült a szervezetfejlesztés műfajával.

Céget alapítottam és üzletileg egy sikeres évtized következett, érdekes módon éppen akkor, amikor a világgazdasági krízis kibontakozott. Ez az időszak egybeesett nálam a családalapítással, megszülettek a gyermekeink, és persze mindkét térben igyekeztem megfelelni a magam állította mércének. Így könnyű túlterhelni magad, aminek következményeként visszafogtam a munkatempót és mérsékeltem a karrier iránti motivációm.

A CTA-vizsga, melyet szervezeti területen elsőként szereztem meg Magyarországon 2007-ben, nem sokat változtatott a mindennapjaimon. Innen azonban már nincs messze a TA-tanítására való elköteleződés, amelyet 2010-ben tettem meg, továbbra is Hans-Georg Hauser mentorálása mellett. Ezt kezdetben hobbiként kezeltem, hiszen a megélhetésemet továbbra is biztosították a szervezeti ügyfelek. A tréning alkalmak azonban hamar kinőték magukat, elindult az első csoportom, amely három évig együtt maradt. Nagyon hálás vagyok ezért az indulásért azoknak, akik kapcsolódtak. Igazi együtt alkotás volt ez az időszak!

A 2010-es évek második felében a TA-tanítás egyre fontosabb és nagyobb volumenű munkává nőtte ki magát. A túlterhelés és a Covid-okozta stresszből engem végül is ez segített ki. A TA-ban a tanítás és szupervízió egy mentorált és jól dokumentált folyamat, amelynek végén a jelölt vizsgát tesz. Ezután a tanítást szupervízió nélkül folytathatja, sőt maga készít fel leendő képzőket a záró vizsgára. Alapesetben ez egy 6–7-éves folyamat, ami egyszer hosszabbítható. Nekem csaknem 14 évembe telt eljutni a képző és szupervízor vizsgáig. Félidőben a mentorom megbetegedett, így új mentort kellett keresnem, akit Anette Dielmann személyében találtam meg. Tapintatos és gondoskodó figyelemmel kísért a vizsgáig, akkor is, amikor a covid miatt sorra lemondták a meghirdetett alkalmakat, és akkor is, amikor a vizsga egyik részét meg kellett ismételni. És bár a szervezeti világ sűrűjéből érkezett a TA-ba, a reszponzivitásnak olyan minőségét mutatta meg, amiért mindig hálás leszek neki.

Így érkezek meg a jelenbe, amikor a gyerekek lassan felnőnek, és már másképp vagyunk fontosak egymásnak. A TA-tanítás és a tanácsadás pedig nemcsak a megélhetést jelenti számomra, hanem szívügyem is egy olyan megközelítés továbbadása, amely a kapcsolat minőségét és az emberi méltóságot állítja a szakmai fejlesztés fókuszába. Fontos számomra ugyanakkor az is, hogy ez az érték alapú megközelítés gyakorlatias marad és nem szakad el a valóságtól. Ez párhuzamos a TA-közösség egyre tudatosabb társadalmi szerepvállalásával. A HATA kereteiben aktív szerepet vállalom a hazai TA-közösség szervezésében, és a nemzetközi TA-közösség életébe is bekapcsolódom. E mellett régóta tagja vagyok a Szervezetfejlesztők Magyarországi Társaságának, amely számomra a szervezetfejlesztő szakma értékközössége.

